

Faxe Kommune

Kystteknik (F2 postkasse)
J.nr. 2025 - 11112
Ref. lmd
Den 5. marts 2025

**Kystdirektoratets udtalelse til kommunalt fællesprojekt –
Kystbeskyttelse i form af oversvømmelsesbeskyttelse syd for Faxe
Ladeplads, Faxe Kommune**

Anmodning om udtalelse modtaget: 5. februar 2025.

Kystdirektoratets frist: 5. marts 2025.

Faxe Kommune har anmodet Kystdirektoratet om en udtalelse efter kystbeskyttelseslovens § 2, stk. 1, i forbindelse med et kommunalt fællesprojekt om kystbeskyttelse i form af højvandsmure, skråningsbeskyttelse samt pumpe og sluser syd for Faxe Ladeplads.

Kystdirektoratet gør opmærksom på, at denne udtalelse er vejledende, og kan lægges til grund i den videre behandling af det kommunale fællesprojekt.

Udtalelsen er udarbejdet på baggrund af det fremsendte projektmateriale.

Lovgrundlag

Når en kommunalbestyrelse, jf. kystbeskyttelseslovens § 2, stk. 1 (LBK nr. 73 af 18. januar 2024), anmoder Kystdirektoratet om en udtalelse i forbindelse med et kommunalt fællesprojekt, skal Kystdirektoratet afgive en udtalelse til projektet senest 4 uger efter modtagelse af anmodningen.

Grundlaget for udtalelsen

Delområde nord

Der foreslås anlagt en højvandsmur til kote 3,0 m DVR90, ved at den eksisterende højvandsmur fjernes og erstattes, hvor denne er uvirksom. På dele af strækningen opføres helt ny højvandsmur. Der opføres ingen højvandsmur på den sydlige del af strækningen, da der her allerede findes højvandsmur med tilhørende skråningsbeskyttelse eller at området ligger så højt, at det ikke ville opnå gavn af en højvandsmur i Kote 3,0 m DVR90.

Fig. 1 Placering af højvandsmur i delområde nord

Etablering af højvandsmuren starter syd for udløbet af Faxe Å. Her opbygges den til ca. 1,0 m over terræn. Dette gøres bag de bygninger, der ligger helt ned til vandet, men foran vejen. Bygningerne ligger så lavt, at de ikke ville stå til at redde i en højvandssituation, derfor prioriteres det at beskytte den bagvedliggende vej for at sikre adgang til og fra området i højvandssituationer. I området omkring udløbet af åen, opbygges højvandsmuren til op til 3,0 m over terræn. Herefter følger den nye højvandsmur lokationen af den gamle, uvirksomme højvandsmur og er i ca. 1 m over terræn. Længere mod nord hæver terrænet sig, så her er højvandsmuren kun ca. 1 m over terræn.

Der foreslås endvidere et pumpe/slusebygværk i Faxe Å/Lille Å på søværts side af Strandvejen.

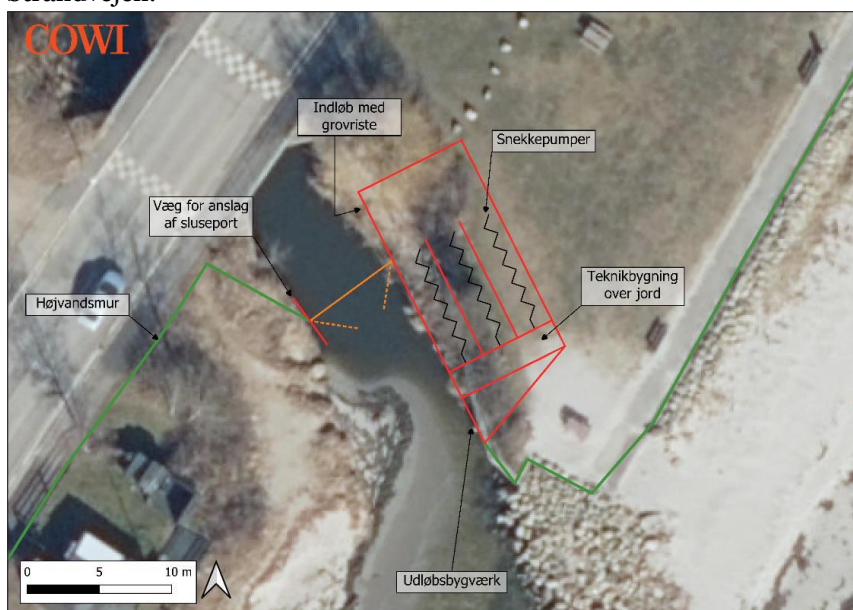

Fig. 2 Placering af sluse/pumpebygværk

Delområde syd

Udbredelsen af havoversvømmelsen i delområde syd sker primært via Kruse Bæk. En udbredelse, der udelukkende sker fra havet, vil ikke påvirke infrastruktur, men kun skovområdet syd for strandvejen. Derfor anses det ikke som nødvendigt at anlægge højvandsbeskyttelse som i den nordlige del.

Der foreslås fjernet en høfdelignede konstruktion ved udløbet af Kruse Bæk, etablering af en højvandsmur sydvest for udløbet af bækken samt en sluse i bækken.

Højvandsmuren ønskes opbygget til kote 2,65 m DVR90, da det antages at den foranliggende skråningsbeskyttelse og strand vil fjerne energien fra indkomne bølger, og at der dermed ikke er behov for et bølgetillæg.

Fig. 3 Placering af højvandsmur i delområde sydlig

Eksisterende kystbeskyttelse

Projektområde Nord

Projektstrækningen og de omkringliggende områder er i dag påvirket af kystbeskyttelse i form af havn, høfde, højvandsmur, skråningsbeskyttelser og strandfodring. Den eksisterende kystbeskyttelse har medført, at der løbende kompenseres for erosionen fra havnen til Faxe å. Hermed reduceres bølgepåvirkningen på skråningsbeskyttelsen af sten og betonmuren. Samtidig er stranden blevet retableret hvorved den rekreative værdi er forøget, bl.a. ved at det er muligt igen at færdes langs stranden.

Høfden ved Faxe lilleå forårsager læsideerosion syd for åudløbet. På denne strækningen sandfodres der ikke.

Der ligger enkelte huse i baglandet som har udført oversvømmelsesbeskyttelse af ejendommen.

Projektområde Syd

Projektstrækningen og de omkringliggende områder er i dag påvirket af kystbeskyttelse i form af skråningsbeskyttelse foran enkelte ejendomme nord for udløbet af Kruse bæk, en hofde ved udløbet af Kruse bæk, samt skråningsbeskyttelse af sten på en længere sammenhængende strækning syd for Kruse bæk. På denne strækning ses også en tidligere betonmur på dele af strækningen, idet hoved parten af skråningsbeskyttelsen er etableret efter stormfloden i oktober 2013.

På strækningen er der etableret en række hofder.

Skråningsbeskyttelserne nord for udløbet af Kruse Å forårsager læsiderosion idet de fastlåser erosion af kystskrænten. Strandens bredde foran disse vil løbende reduceres for til sidst helt at forsvinde. Herved forsvinder den eksisterende adgang langs stranden, og den rekreative værdi reduceres. Naturen påvirkes negativt da stranden forsvinder.

Hofden ved udløbet af Kruse bæk forårsager læsiderosion på strækningen mod syd. Syd for udløbet af Kruse bæk har anlægget af skråningsbeskyttelserne af sten siden oktober stormfloden i 2023 bevirket, at strandbredden er kraftigt reduceret. På enkelte strækninger er den forsvundet. Den eksisterende adgang langs stranden er dermed delvist forsvundet, og vil helt forsvinde i de kommende år. Derved vil også den rekreative værdi helt eller delvist forsvinde. Naturen påvirkes negativt da stranden forsvinder.

Vurdering af risiko ved erosion og/eller oversvømmelse

Det fremsendte kystbeskyttelsesprojekt har til formål at beskytte værdier i form af huse og veje mod oversvømmelse.

Projektområdet er beliggende mellem kote 0,5 DVR90 og kote 3 DVR90.

I Kystdirektoratets Højvandsstatistik fra 2024 er en 100 års hændelse 164 cm (vandstandsmåler Rødvig).

Der er på projektstrækningen både kronisk og akut erosion. I erosionsatlasset er den akutte og kroniske erosion registreret henholdsvis som stor og lille til stor.

Der er i stormen den 20.-21. oktober 2023 oplevet oversvømmelse på projektstrækningen. Der blev målt/observeret en vandstand på 1,69 meter. Desuden var der store pålandsbølger på strækningen.

Kystdirektoratet finder ud fra højvandsstatikken og de oplevede hændelser, at der er behov for at beskytte huse og vej mod oversvømmelse. Kystdirektoratet finder også, ud fra den gennemsnitlige erosionsrate og de oplevede hændelser, at der er behov for at beskytte huse og vej mod erosion.

Linjeføring

Kystdirektoratet vurderer, at den foreslåede linjeføring på delstrækning nord er passende set i forhold til behovet for kystbeskyttelse i området og de øvrige hensyn, som skal varetages. Linjeføringen på delstrækning nord tilgodeser bl.a. hensynet til at være placeret langs cykelstien og i åudløbet.

På delstrækning syd placeres højvandsmuren umiddelbart bag den eksisterende skråningsbeskyttelse, hvilket vurderes at være passende.

Metode og dimensioner

Kystdirektoratet vurderer ift. metode og opbygning, at højvandsmuren på den nordlige strækning er en passende løsning på grund af de eksisterende pladsforhold, og at den erstatter en gammel mure på en del af strækningen. Pumpeløsningen er umiddelbart en dyr og vedligeholdelseskrævende løsning. Det kunne overvejes om der kan etableres oversvømmelsesbeskyttelse i baglandet, som enkelte grundejere allerede har gjort.

På den sydlige strækning vurderer Kystdirektoratet at en mur, er en unaturlig løsning. Det foreslås i stedet at overveje en mere naturbaseret løsning i form af et landskab. Hermed vil anlægget synes mindre på kysten. Det skal dog bemærkes at de anlagte skråningsbeskyttelser efter stormfloden i 2023, har påvirket dette hensyn væsentligt.

Det anbefales, at der i forbindelse med projektet foretages sandfodring svarende til den naturlige erosion på strækningen mod syd for at reducere læsideerosion fra den skråningsbeskyttelse som er anlagt for nyligt, som kan påvirke og skade naboejendomme samt forringe muligheden for passage på strækningen. Fodringsmængden bør desuden beregnes for hele det aktive kystprofil, idet det passive anlæg fastholder kysten, mens der fortsat vil ske erosion nedenfor og uden for anlægget. Uden sandfodring vil der derfor ske en forstejling af kystprofilet, som kan medføre øget bølgepåvirkning, hvorved anlægget kan blive undermineret. Det aktive profil strækker sig fra skræntens top/anlæggets topkote til den dybde, hvor bølgerne påvirker havbunden.

Det vurderes, at det ønskede sikkerhedsniveau opnås med projektet. Dette skyldes, at der tages udgangspunkt i kote 3,0, hvilket kan modstå en høj vandstand med pålandsbølger, når der sker en bølgebrydning foran muren, hvilket dog ikke er regnet med i fastsættelse af kronekoten.

På den sydlige strækning anlægges muren i kote 2,65. Her antages at skråningsbeskyttelsen bryder bølgerne.

Kystdirektoratet vurderer, at det fremsendte projekt vil yde en sammenhængende beskyttelse.

Det vurderes, at projektet vil reducere en risiko ved oversvømmelse.

I forbindelse med udarbejdelse af et konkret projekt, bør der redegøres for den samlede kystbeskyttende påvirkning på erosions- og oversvømmelsesrisikoen samt

den samlede kystbeskyttelses påvirkning på hensynene i kystbeskyttelsesloven i anlæggenes levetid.

Kystdirektoratet anbefaler, at en eventuel tilladelse er tidsbegrænset, så den gælder for en periode svarende til kystbeskyttelsesens levetid. Efter tilladelsens udløb kan der ske en fornyet vurdering af foranstaltningens effekt samt påvirkning på kysten, herunder mulighed for adgang til og langs kysten, samt kystbeskyttelsesens aktuelle sikkerhedsniveau og påvirkning fra klimaforandringer.

Natura 2000 og VVM

I forbindelse med en afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, skal der efter miljøvurderingsloven (LBK. nr. 4 af 3. januar 2023) træffes afgørelse om, hvorvidt projektet medfører, at der skal udarbejdes en miljøvurdering (VVM). Der skal ligeledes træffes afgørelse efter kysthabitatbekendtgørelsen (BEK nr. 654 af 19/05/2020) om, hvorvidt projektet medfører, at der skal udarbejdes en konsekvensvurdering.

Det ansøgte projekt vil ikke finde sted i eller i umiddelbar nærhed af Natura 2000-områder. Nærmeste område ligger i en afstand af ca. 2,5 km.

Kystdirektoratet kan ikke oplyse, hvorvidt der er forekomst af bilag IV-arter i projektområdet.

Anden lovgivning

Tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 3 erstatter en række dispensationer og tilladelser efter anden lovgivning, jf. kystbeskyttelseslovens § 3 a.

Kystdirektoratet gør opmærksom på, at en tilladelse efter kystbeskyttelsesloven til det konkrete projekt vurderes at erstatte følgende lovgivninger:

Naturbeskyttelsesloven

- bygge- og beskyttelseslinjer, herunder sø- og å-beskyttelseslinje (§ 16),
- strandbeskyttelseslinjen (§ 15)

Afgørelser efter § 38, jf. § 11, stk. 1, i lov om skove, dog fastsætter miljø- og fødevareministeren vilkår om, at et andet areal bliver fredskovspligtigt (erstatningsskov) efter § 39 a.

Inklusion af afgørelser efter vandløbsloven er valgfri.

Kystdirektoratets vurdering i forhold til inklusion af anden lovgivning er vejledende.

Lov om vandplanlægning

Projektet skal være i overensstemmelse med § 8 i bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, herunder om en evt. tilladelse til projektet kan indebære risiko for tilstandsforringelse og ikke målopfyldelse af berørte vandforekomster,

Havplan

Statslige og kommunale myndigheder er forpligtede til at sikre, at tilladelser mv. til arealanvendelser på havet og vedtagne planer ikke strider imod havplanen, jf. havplanlovens § 14.

Havplanen kan tilgås her: <https://havplan.dk/da/page/info>

Havstrategi

Statslige, regionale og kommunale myndigheder er ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen bundet af de miljømål og indsatsprogrammer, der fastsættes efter §§ 12 og 13 i lov om havstrategi.

Havstrategirammedirektivet, som er implementeret i Danmarks Havstrategi, beskriver 11 deskriptorer, der bruges til at vurdere miljøtilstanden af et område. Deskriptorerne omfatter både receptorer og påvirkningskilder, der bruges til at klarlægge den menneskelige påvirkning af marine økosystemer.

Miljøtilstanden for deskriptorerne beskrives på baggrund af Basisanalysen for Danmarks Havstrategi II. Kystbeskyttelsens påvirkning af de enkelte deskriptorer vurderes, og det vurderes samlet, hvordan projektet vil påvirke miljø-tilstanden og muligheden for at opnå målsætningen for det berørte havområde.

Museumsloven

Det fremgår af museumslovens § 29 h, at såfremt der under anlægsarbejdet eller aktivitet på havbunden findes spor af fortidsminder eller vrage, så skal dette anmeldes til Slots- og Kulturstyrelsen og arbejdet standes.

Den videre proces

Næste skridt i processen er, at kommunalbestyrelsen beslutter, om sagen fremmes. Beslutningen træffes på baggrund af denne udtalelse fra Kystdirektoratet samt en eventuel udtalelse fra de ejere af fast ejendom, der kan opnå beskyttelse eller anden fordel ved projektet.

Hvis kommunalbestyrelsen beslutter ikke at fremme projektet, underrettes de borgere, som har anmodet om igangsættelsen af projektet. Hvis projektet fremmes, underrettes de ejere af fast ejendom, som vil opnå beskyttelse eller anden fordel ved projektet. Kommunalbestyrelsen offentliggør herefter på kommunens hjemmeside oplysninger om, hvornår de enkelte processkridt forventes afsluttet, herunder om eventuelle forsinkelser. Derefter udarbejder kommunalbestyrelsen et konkret projekt og indsender en ansøgning til kommunen. Kommunalbestyrelsen kan vælge at afholde et eller flere møder med de berørte grundejere i løbet af projektet.

Kommunalbestyrelsen sender projektet i høring hos alle, som kan blive pålagt bidragspligt. Høringsfristen er mindst 4 uger. Høringsmaterialet skal som minimum indeholde en redegørelse for, hvilke foranstaltninger, der skal gennemføres, og hvorledes samtlige udgifter skal afholdes (bidragsfordeling). Efter høringen er afsluttet, træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om det konkrete projekt. Afgørelsen indeholder en tilladelse til kystbeskyttelsesprojektet efter § 3 med evt. inklusion af anden lovligning samt bidragsfordeling med redegørelse for den. Endvidere kan afgørelse ift. VVM-pligt samt afgørelse om, hvorvidt der skal foretages en konsekvensvurdering inddrages. Det forudsætter

dog, at sagsbehandlingsprocessen vedr. disse regler er blevet fulgt. Afgørelsen skal skriftligt meddeles ejere af naboejendomme og klageberettigede personer, organisationer og foreninger samt berørte offentlige myndigheder. Afgørelsen offentliggøres desuden på kommunens hjemmeside.

Kommunen skal i løbet af processen beslutte, om der skal oprettes et kystbeskyttelseslag og udarbejdes vedtægter for laget.

Yderligere information om procesforløbet i forbindelse med et kommunalt fællesprojekt kan findes på Kystdirektoratets hjemmeside:

<https://kyst.dk/klimatilpasning/kystbeskyttelse/sagsbehandling/sagsgangen-i-kommunale-faellesprojekter>

Opsummering

Det vurderes, at der på projektstrækningen er behov for kystbeskyttelse, samt at projektet vil reducere en risiko ved oversvømmelse.

I forhold til kystbeskyttelsens metode samt opbygning skal Kystdirektoratet særligt gøre opmærksom på, at der ikke kompenseres for erosionen på den sydlige strækning. Kystdirektoratet anbefaler derfor, at effekten heraf vurderes i anlæggets levetid.

Kystdirektoratet vurderer, at det bør undersøges nærmere, hvilken påvirkning kystbeskyttelsesprojektet vil få sammen med den eksisterende kystbeskyttelse på strækningerne.

Med venlig hilsen

Lone Møller Dupont
Kystteknik (F2 postkasse)
+45 91 33 84 23
lmd@kyst.dk